

TOMMA ORD OCH BRUTNA LÖFTEN

Riksdagspartiernas agerande i
frågor som rör omvändelseförsök

LÄGET IDAG

Omvändelseförsök, även känt som omvändelseterapi eller konverteringsterapi, hör hemma i historiens skräpkorg. Denna skadliga metod syftar till att ändra en persons sexuella läggning, könsuttryck eller könsidentitet genom tvång eller påtryckningar och är djupt skadligt. FN har likställt omvändelseförsök med tortyr och de som utsätts drabbas ofta av psykisk ohälsa, depression och ångest.

Enligt en rapport från MUCF uppger **18 procent** av unga hbtqi-personer att de har blivit utsatta för omvändelseförsök och **5 procent** har blivit utsatta föra allvarligare försök så som medicinering, gruppterapi, böner eller exorcism. Vissa har även blivit förda ut ur landet, tvingats in i äktenskap eller blivit skickade på uppfostringsresor.

Omvändelseförsök är inte olagligt i Sverige. Vissa metoder för omvändelseförsök är kriminaliserat, exempelvis tvångsäktenskap, misshandel och våldtäkt. Men det finns ingen lagstiftning mot försök att omvända en persons hbtqi-identitet.

RFSL Ungdom kräver ett omedelbart förbud mot omvändelseförsök, en åtgärd som riksdagen hittills misslyckats med att genomföra trots bred politisk enighet.

“Regeringen har svikit sitt löfte om att förbjuda omvändelseförsök. Det är fortfarande lagligt att genom tortyr-liknande metoder försöka få våra unga hbtqi-personer att ändra på vilka de är. Sluta blunda för vår utsatthet!”

Elias Fjellander, förbundsordförande RFSL Ungdom

1999: Brasilien är först i världen med att kriminalisera (vissa) omvändelseförsök.

Juli 2020: MUCF får i uppdrag att kartlägga förekomsten av omvändelseförsök bland unga hbtqi-personer i Sverige.

Mars 2022: MUCF släpper rapporten "Unga hbtqi-personers utsatthet för omvändelseförsök i Sverige".

Juli 2022: Dåvarande S-regeringen ger en utredare i uppdrag att se över lagstiftningen mot omvändelseförsök.

Augusti 2022: RFSL:s valrapport visar att det finns en bred vilja att förbjuda omvändelseförsök i alla riksdagspartier, förutom hos Kristdemokraterna där endast 48% av kandidaterna stödjer ett förbud.

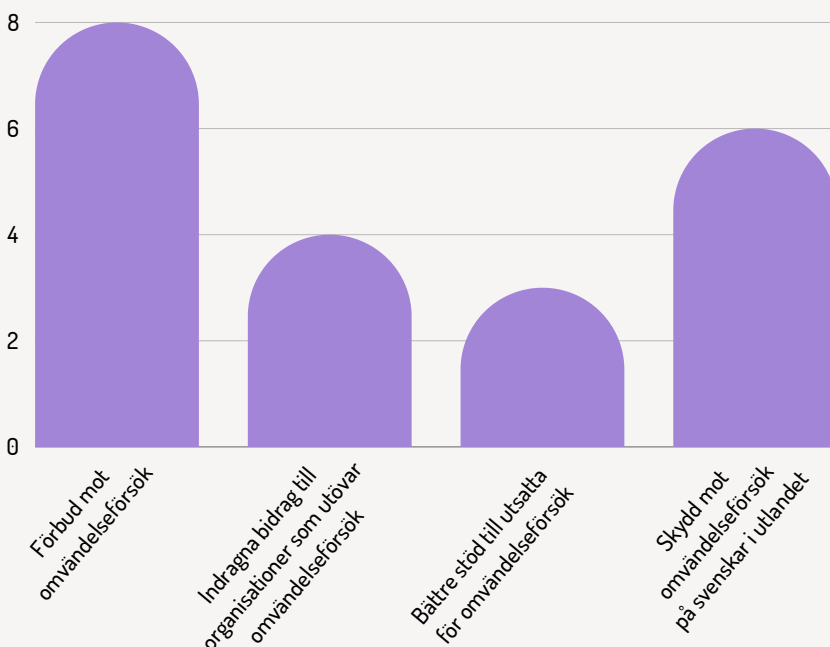
Juli 2023: Utredningen "Förstärkt skydd för den personliga integriteten" (SOU 2023:37) överlämnas till regeringen. Den innehåller inget förslag på förbud mot omvändelseförsök.

Juli 2024: Ingenting har hänt. Unga hbtqi-personer fortsätter utsättas för omvändelseförsök.

VAD HAR POLITIKERNA GJORT ... OCH INTE GJORT?

RFSL Ungdom har kartlagt riksdagens arbete kring omvändelseförsök från riksmötets öppnande den 27 september 2022 till 30 juni 2024. Under perioden har 18 förslag som nämner omvändelseförsök lagts fram, men det är endast två förslag som röstats igenom: ett utvidgat utreseförbud och införandet av demokrativillkor.

Antal förslag per kategori

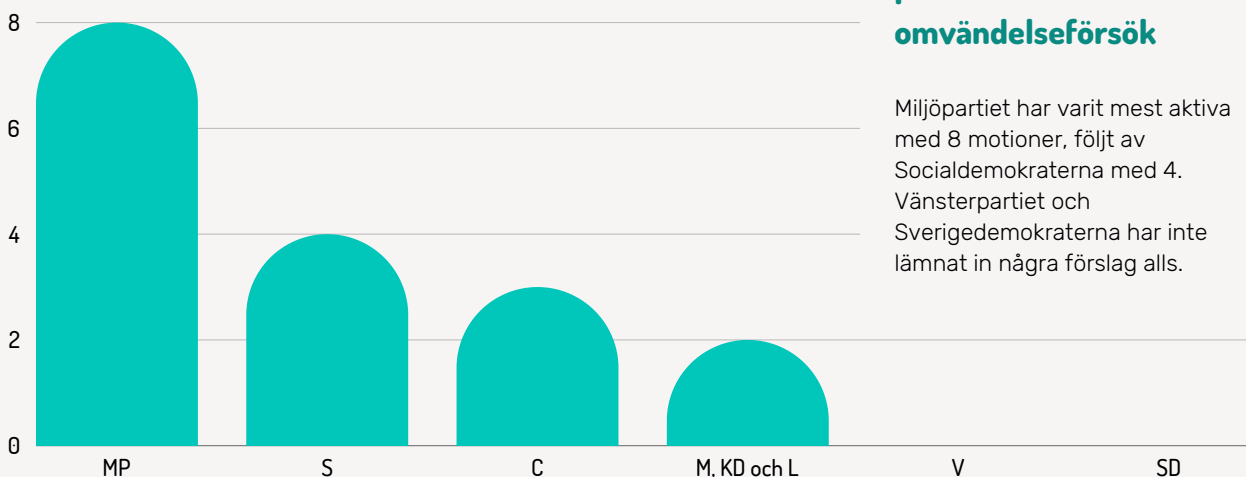

Metod för att få fram resultatet

Några av motionerna har flera förslag och är därför med i flera kategorier. Informationen har inhämtats från riksdagens hemsida den 15 juli 2024 med sökorden omvändelseförsök, omvändelse-terapi och konverteringsterapi.

Sökningen har avgränsats till motioner och propositioner som avlagts till i riksdagen 27 september 2022 till 30 juni 2024. Förfallna motioner har inte räknats med.

Antal förslag per parti

De mest och minst aktiva partierna mot omvändelseförsök

Miljöpartiet har varit mest aktiva med 8 motioner, följt av Socialdemokraterna med 4. Vänsterpartiet och Sverigedemokraterna har inte lämnat in några förslag alls.

VÄGEN FRAMÅT

Kriminalisera omvändelseförsök

Omvändelseförsök är enligt FN tortyrliknande, och unga hbtq-personer utsätts för det dagligen i Sverige. Regeringen måste föreslå en lag som förbjuder omvändelseförsök, som riksdagen måste godkänna.

Löpande kartläggning av omvändelseförsök

För att se hur förekomsten av omvändelseförsök ser ut behöver staten löpande kartlägga det. Därför behöver en lämplig myndighet få i uppdrag att löpande kartlägga hbtq-personers utsatthet för omvändelseförsök.

Ta fram kunskapsstöd för vård, omsorg och socialtjänst

Det finns inget övergripande kunskapsstöd om hbtqi inom vård, omsorg och socialtjänst. Vi möter ständigt medlemmar som inte har bemötts rätt, och så ska det inte vara. Regeringen måste ge Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram kunskapsstöd för bemötande av hbtqi-personer inom vård, omsorg och socialtjänst, med särskild fokus på att motverka omvändelseförsök.

Stöd till civilsamhället som hjälper offer för omvändelseförsök

Civilsamhället spelar en avgörande roll i att stötta offer för omvändelseförsök, men finansieringen är otillräcklig och det saknas ett stabilt finansiellt stöd från staten. Regeringen måste avsätta budgetmedel för att stötta civilsamhällesorganisationer som hjälper offer för omvändelseförsök.

